

Język niemiecki. Poziom podstawowy
Próbna Matura z OPERONEM i „Gazetą Wyborczą”

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI POZIOM PODSTAWOWY

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		F
	1.3.		F
	1.4.		R
	1.5.		R

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/ autora tekstu.	D
	2.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/ autora tekstu.	E
	2.3.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/ autora tekstu.	A
	2.4.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.5.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	3.6.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
	4.2.		C
	4.3.		A
	4.4.		D

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	F
	5.2.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.3.		A

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	6.1.
	6.2.		6.2.
	6.3.		6.3.
	6.4.		6.4.
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	6.5.

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
	7.2.		E
	7.3.		C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	8.2.		B
	8.3.		A
	8.4.		C
	8.5.		C

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		B
	9.5.		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź albo brak odpowiedzi

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10. (0–10)

Po maturze planujesz roczny wyjazd za granicę. Napisz list do kolegi z Niemiec. W liście:

- napisz, co miało wpływ na twoje plany,
- przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze,
- zaproponuj koledze wspólny wyjazd,
- poproś kolegę o radę, dokąd najlepiej pojechać.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi. Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemnie.

IV. Reagowanie na wypowiedzi. Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

5.3. przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;

5.5. wyraża i uzasadnia swoje opinie [...];

7.3. proponuje [...];

7.7. wyraża prośby [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:

- a) nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania;
- b) w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.

2. Należy uznać, że zdający nie odniósł się do podpunktu polecenia, jeśli

- a) nie realizuje tego podpunktu
- b) realizuje go w sposób niekomunikatywny.

3. Należy uznać, że zdający odniósł się do danego podpunktu polecenia, jeśli

- a) realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.:

– **napisz, co miało wpływ na twoje plany**

Ich möchte etwas Spannendes erleben.

- b) rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np. *Ich möchte nach der Schule nicht sofort studieren, sondern zuerst etwas Spannendes erleben.*

4. Należy uznać, że zdający rozwinął dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić

- a) przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.:

– **przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze**

Man erweitert seine Horizonte. Man sammelt Erfahrungen und lernt viele Menschen kennen.

- b) jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.:

Man sammelt Erfahrungen, weil man mit neuen, ungewöhnlichen Situationen konfrontiert wird.
(podanie zalet rozbudowane o przykład)

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:

- a) jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu;
- b) jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu;
- c) jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu;
- d) jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, to należy uznać, że rozwinął wypowiedź.

6. Wyrażenia takie jak: *Sitten und Bräuche* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.

7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu, jest traktowana jako jedno odniesienie, np.:

– **zaproponuj koledze wspólny wyjazd**

Ich schlage dir vor und mache den Vorschlag.

– **poproś kolegę o radę, dokąd najlepiej pojechać**

Kannst du mir raten, wohin ich fahren soll oder hast du keine Idee?

8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.:

– **przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze**

Die Vorteile sind klar: Man kann interessante Erfahrungen sammeln.

9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.

10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.

11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.

12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.

– **napisz, co miało wpływ na twoje plany**

– **przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze**

Ich habe eben mein Abitur gemacht und möchte etwas Interessantes erleben.

13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi. To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia, nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. realizując podpunkt dotyczący prośby o radę, pisze: *Ich weiß, dass du viel gereist bist.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.

14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki, że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.

15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.:

– **napisz, co miało wpływ na twoje plany**

Ich möchte reisen. (podpunkt nieujęty w pracy; zdający realizując polecenie, używa czasu teraźniejszego, nie ma żadnej informacji, że opisywane wydarzenie miało miejsce w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu) (nie odniósł się)

Seit meiner Kindheit möchte ich reisen. (zdający realizując polecenie, używa czasu teraźniejszego, ale jest w pracy informacja, że opisywane wydarzenie miało miejsce w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu; zdający zastosował okolicznik czasu: *seit meiner Kindheit*, wskazujący na przeszłość) (odniósł się)

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego..., jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np.:

– **napisz, co miało wpływ na twoje plany**

Ich weiß nicht, warum ich eine Reise machen möchte. (nie odniósł się)

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.:

– **przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze**

Man kann viele Erfahrungen zebrat. (nie odniósł się).

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.:

– **przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze**

Po pierwsze erweitert man seine Horizonte, lernt andere Kulturen kennen. (odniósł się)

Zadanie 10. (0–10)

Po maturze planujesz roczny wyjazd za granicę. Napisz list do kolegi z Niemiec. W liście:

- napisz, co miało wpływ na twoje plany,
- przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze,
- zaproponuj koledze wspólny wyjazd,
- poproś kolegę o radę, dokąd najlepiej pojechać.

Hallo Christian,

Wie du weißt, mache ich dieses Jahr Abitur. Nach dem Abitur möchte ich für ein Jahr ins Ausland gehen.

– napisz, co miało wpływ na twoje plany

5.3. przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podał choć jeden powód, dla którego zdecydował się na wyjazd, np. *Ich möchte etwas Spannendes erleben.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający odnosi się do osoby trzeciej, a nie do siebie, np. *Junge Leute sollten die Welt kennen lernen.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Junge Leute sollten die Welt kennen lernen.	Ich möchte etwas Spannendes erleben.	In der letzten Zeit habe ich viel darüber nachgedacht, was ich nach dem Abitur machen will. So bin ich zu dem Schluss gekommen, dass ich nicht sofort studieren, sondern zuerst ein Abenteuer erleben möchte.

– przedstaw zalety wyjazdów za granicę zaraz po maturze

5.5. wyraża i uzasadnia swoje opinie

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podał jedną zaletę wyjazdów za granicę zaraz po maturze,

np. *Die Vorteile sind klar: Man kann viele interessante Menschen kennen lernen.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający odnosi się do osoby trzeciej, a nie do siebie,

np. *Junge Leute wollen die Welt kennen lernen.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Junge Leute wollen die Welt kennen lernen.	Beim Reisen erweitert man seine Horizonte.	Meiner Meinung nach hat eine solche Reise viele Vorteile: erstens erweitert man seine Horizonte, lernt andere Kulturen, Menschen, Sitten und Bräuche kennen. Zweitens sammelt man Erfahrungen, weil man mit neuen, ungewöhnlichen Situationen konfrontiert wird.

– zaproponuj koledze wspólny wyjazd

7.3. proponuje [...]

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia propozycję wspólnego wyjazdu, np. *Möchtest du diese Reise mit mir zusammen machen?*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Möchtest du nach dem Abitur auch eine Reise machen?	Möchtest du mitkommen?	Ich glaube, dass es schön wäre, ein solches Abenteuer mit jemandem zu teilen. Vielleicht hättest du Lust, mich auf dieser Reise zu begleiten?

– poproś kolegę o radę, dokąd najlepiej pojechać

7.7. wyraża prośby [...]

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wyraża prośbę o radę.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Wo war deine Reise?	Könntest du mir ein Reiseziel empfehlen?	Ich weiß, dass du in deinem Leben viel gereist bist. Könntest du mir vielleicht ein Land empfehlen, dass besonders sehenswert ist?

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 pkt	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Uwagi dodatkowe

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.

2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:

– braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.:

Hallo Christian,

Wie du weißt, mache ich dieses Jahr Abitur. Nach dem Abitur möchte ich für ein Jahr ins Ausland gehen. Meiner Familie geht es gut.

– braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane;

– nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny);

– błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst;

– poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych;

– braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).

3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.

9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Informatorze, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.

2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak: miły, interesujący, fajny. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	– brak błędów – nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	– liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację – bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	– liczne błędy często zakłócające komunikację – bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.